

Основна школа „РАДЕ ДРАИНАЦ“, Ковиловска 1, Борча
011 33 22 950
osdrainac@open.telekom.rs

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ И ВРЕДНОВАЊУ РАДА ШКОЛЕ ЗА ШКОЛСКУ 2013/2014. ГОДИНУ

У школској 2013/2014. школској години школски тим за вредновање и самовредновање рада школе радио је у следећем саставу.

1. Славица Зајић Смиљанић, директор
2. Марина Тодић, помоћник директора
3. Драгана Раденовић, педагог
4. Бранкица Ристановић, психолог
5. Сандра Живановић, наставник српског језика
6. Тања Рончевић, наставник српског језика
7. Тихомир Мрдак, наставник математике
8. Снежана Додик, наставник разредне наставе
9. Рузмаринка Петровић, наставник разредне наставе
10. Славица Лазић, наставник разредне наставе
11. Радмила Ђорђевић, наставник разредне наставе
12. Оливера Куч, представник Савета родитеља
13. Драгица Кузмановић, ученик осмог разреда

За школску 2013/2014. годину на седници Наставничког већа одржаној крајем августа 2013. године уз сагласност чланова Наставничког већа за вредновање и самовредновање рада школе предложена је кључна област „Подршка ученицима“.

У оквиру ове области подручја вредновања била су: Брига о ученицима, Подршка учењу, Лични исоцијални развој ученика.

Подручје вредновања Професионална оријентација које се налазе у оквиру кључне области Подршка ученицима, вредновали смо у школској 2010/2011. години. Рад школског тима се одвијао према плану за текућу школску годину 2013/2014.

Укратко о активностима чланова тима

Након данашње одлуке о избору кључне области Подршка ученицима чланови тима су се информисали о показатељима по подручјима вредновања.

Према утврђеном распореду и договору чланови тима су анкетирали наставнике и ученике и представник Савета родитеља анкетирао је родитеље. Након анкетирања уследила је обрада података и писање извештаја.

Приликом прикупљања података школски тим је користио све доступне изворе како би област коју вреднујемо била анализирана и вреднована што објективније.

Подручје рада које смо прво вредновали је: Брига о ученицима

У овом подручју вредновања сагледавали смо следеће показатеље:

1. Безбедност и сигурност ученика у школи
2. Праћење физичког, здравственог и емоционалног стања и социјалних потреба ученика

Увидом у документацију која се односи на безбедност ученика, установљено је да школа има Правилник о безбедности ученика. У правилнику постоје јасне процедуре за заштиту ученика (са процедурама су упознати сви наставници, ученици, родитељи). Примена правилника се анализира на седницама стручног већа, на састанцима Тима за заштиту деце од насиља, злостављања, занемаривања. Школа је у пројекту „Моја школа-школа без насиља“ већ седам година. У организацији Вршњачког тима и у овој школској години организовано је низ такмичења чији је циљ промовисање позитивног понашања био активностима

ученика подстичемо и промовишемо позитивно понашање (одбојкашке утакмице – ученици, наставници; Ја имам таленат, радионице на часовима одељењске заједнице у организацији Тима за заштиту деце од злостављања, занемаривања).

У школи постоје процедуре за идентификовање емоционалног, телесног и здравственог стања ученика и њихових социјалних потреба.

Социјални програм рада школе остварује се кроз план и програм рада социјалног радника који води уредну евиденцију о сарадњи школе са здравственим установама, установама за бригу о деци, евиденцију организованих акција за помоћ ученицима. Чек листе – докази представљају списак школске документације, извор доказа. Евиденцију контаката са родитељима и ученицима уредно воде одељењске старешине, педагог, психолог, социјални радник, директор, помоћник директора. За вредновање и самовредновање овог подручја користили смо скале процене које се односе на ниво остварености и служе да се једноставније одреди ниво остварености при вредновању.

**УПИТНИК ЗА НАСТАВНИКЕ
БРИГА О УЧЕНИЦИМА**

Молимо вас да одговорите на следећа питања процењујући тачност тврдње, односно степен присутности, као и важност датог исказа, по следећој скали:

ВАЖНО

- 1- неважно
- 2- мало важно
- 3- важно
- 4- врло важно

ТАЧНО/ПРИСУТНО

- 1- нетачно/ није присутно
- 2- у мањој мери тачно/присутно
- 3- у већој мери тачно/присутно
- 4 – тачно/присутно у потпуности

ВАЖНО %					ТВРДЊА/ ИСКАЗ	ТАЧНО %				
1	2	3	4	Средња оцена		1	2	3	4	Средња оцена
6,67	6,67	11,67	75	3,55	Упознат сам с процедуром за заштиту/безбедност ученика.	6,67	13,33	18,33	61,67	3,35
0	11,67	18,33	70	3,58	Осећам се одговорним за сигурност и безбедност ученика у школи.	3,33	13,33	16,67	66,67	3,47
1,67	6,67	25	66,67	3,57	Обавезе које имам у вези сигурности и безбедности ученика у школи су јасне и прецизне.	1,67	16,67	26,67	55	3,35
3,33	5	13,33	78,33	3,67	Редовно и савесно испуњавам све своје обавезе у вези сигурности и безбедности ученика у школи.	8,33	5	18,33	68,33	3,47
1,67	6,67	31,67	60	3,50	Сигурност и безбедност ученика у школи се редовно анализира.	5	15	33,33	46,67	3,22
1,67	8,33	16,67	73,33	3,62	Школа брзо и ефикасно реагује на све искреле пропусте/догађаје у вези сигурности и безбедности ученика у школи.	1,67	10	26,67	61,67	3,48
5	5	25	65	3,50	Школа по устаљеној процедури реагује на приговоре ученика/родитеља који се тичу њихове безбедности ученика у школи.	5	6,67	20	68,33	3,52
1,67	5	20	73,33	3,65	Школа информише ученике/родитеље о мерама предузетим поводом њихових приговора.	3,33	8,33	25	63,33	3,48
0	5	35	60	3,55	Постоје добро осмишљене процедуре за реаговање на случајеве насилног понашања, злоупотребе дроге, алкохола...	0	15	43,33	41,67	3,27
1,67	3,33	21,67	73,33	3,67	Ученике подстичем да брину за своје здравље.	1,67	1,67	26,67	70	3,65
0	6,67	28,33	65	3,58	Ако приметим/сазнам да неки ученик има емоционалне, телесне, здравствене или социјалне проблеме/потребе, знам коме треба да се обратим.	0	5,08	22,03	72,88	3,68
1,67	3,33	16,67	78,33	3,72	Поштујем приватност и поверљивост добијених информација које се односе на емоционалне, телесне, здравствене или социјалне проблеме/потребе ученика и трудим се да их на ненаметљив и дискретан начин узимам у обзир у свакодневним односима са ученицима.	0	5	16,67	78,33	3,73

1,67	3,33	16,67	78,33	3,72	Увек сам спреман/на да саслушам ученика/родитеља.	3,33	3,33	20	73,33	3,63
0	6,67	16,67	76,67	3,70	Увек сам спреман/на да дискретно реагујем на поверене проблеме од стране ученика/родитеља, односно да их упутим „правој“ особи/служби.	0	8,33	16,67	75	3,67
0	5,08	25,42	69,49	3,64	Добро сам едукован/а и информисан/а о емоционалним, телесним, здравственим и социјалним потребама деце школског узраста.	0	8,33	50	41,67	3,33
1,67	1,67	31,67	65	3,60	Осећам се компетентним/ом и спремним/ом да реагујем на једноставне емоционалне, телесне, здравствене или социјалне проблеме/потребе ученика.	1,67	6,67	41,67	50	3,40
Укупна средња оцена:				3,61		Укупна средња оцена:				3,48

Упитник је радило 60 наставника. Одговарајући на питања наставници су процењивали степен присутности као и степен важности датог исказа. Тврдње које су наставници процењивали односили су се на бригу о ученицима односно на њихову безбедност. Можемо рећи да су све тврдње које су дате у упитнику процењене као важне и врло важне. Значајних одступања нема ни када је присутност или тачност тих исказа у питању. Најмања средња оцена 3,22 је код тврдње „сигурност и безбедност ученика у школи се редовно анализира“ и 3,27 код тврдње „постоје добро осмишљене процедуре за реаговање на случајеве насилног понашања, злоупотребе психоактивних средстава“.

Укупна средња оцена код важности је 3,61, а код присутности ових исказа 3,48.

Да су највише присутни поштовање приватности и поверљивости добијених информација које се односе на емоционалне, телесне, здравствене проблеме говори средња оцена 3,73.

**УПИТНИК ЗА УЧЕНИКЕ
БРИГА О УЧЕНИЦИМА**

Молимо вас да одговорите на следећа питања процењујући тачност тврдње, односно степен присутности, као и важност датог исказа, по следећој скали:

ВАЖНО

- 1- неважно
- 2- мало важно
- 3- важно
- 4- врло важно

ТАЧНО/ПРИСУТНО

- 1- нетачно/ није присутно
- 2- у мањој мери тачно/присутно
- 3- у већој мери тачно/присутно
- 4 – тачно/присутно у потпуности

ВАЖНО %					ТВРДЊА/ ИСКАЗ	ТАЧНО %					
1	2	3	4	Средња оцена		1	2	3	4	Средња оцена	
3,39	5,08	19,21	72,32	3,60	У школи се осећам сигурним и безбедним.	8,59	24,54	38,65	28,22	2,87	
5,08	3,95	22,03	68,93	3,55	Школа брзо и ефикасно реагује на све искрсле догађаје/ситуације које угрожавају нашу сигурност и безбедност у школи.	7,34	22,03	32,20	38,42	3,02	
3,95	2,26	20,34	73,45	3,63	Знам коме треба да се обратим ако је моја безбедност у школи угрожена.	2,82	7,91	24,86	64,41	3,51	
3,39	7,34	23,73	65,54	3,51	Школа реагује на наше и приговоре наших родитеља који се тичу наше безбедности у школи.	5,08	19,77	33,33	41,81	3,12	
2,82	11,30	32,20	53,67	3,37	Школа нас информише о мерама предузетим поводом наших приговора.	10,17	16,38	31,07	42,37	3,06	
7,34	9,04	19,77	63,84	3,40	Знам коме треба да се обратим у случају да имам емоционалне, здравствене или социјалне проблеме/потребе.	10,73	9,60	23,73	55,93	3,25	
5,65	5,65	16,95	71,75	3,55	Када се обратим одређеној особи/служби за помоћ/савет када имам емоционалне, здравствене или социјалне проблеме/потребе, сигуран сам да ће се моја приватност поштовати и да се информација неће злоупотребити.	7,91	74,69	28,81	48,59	3,18	
6,78	7,34	23,16	62,71	3,42	Наставници, а посебно одељењски старешина су увек спремни да саслушају моје проблеме који немају директне везе са школом.	7,34	14,12	18,08	60,45	3,32	
4,52	4,52	22,03	68,93	3,55	Наставници а посебно одељењски старешина су спремни за разговор с мојим родитељима.	4,52	3,95	18,08	73,45	3,60	
7,34	1,69	19,21	71,75	3,55	Школа помаже ученицима који су слабог материјалног стања.	10,73	14,12	28,81	46,33	3,11	
Укупна средња оцена:					3,51	Укупна средња оцена:					3,21

Ученици су такође процењивали тачност и присутност тврдњи које су се односиле на њихову безбедност и бригу о њима. Највеће одступање је код исказа број 1 „у школи се осећам сигурним и безбедним“ 91,53% ученика сматра да је важно да се осећају сигурно и безбедно а да је то присутно процењује 66,87% ученика. Средња оцена важности исказа је 3,60 а присутности 2,87. Тврдња „наставници, а посебно одељењски старешина су спремни за разговор са мојим родитељима“ има највећу средњу оцену 3,60. Ученици процењују да је у потпуности и у већој мери присутно сазнање коме да се обрате ако им је безбедност угрожена. 89,27% ученика је ову тврдњу проценило као тачну у већој мери и у потпуности.

Упитник за родитеље

Молимо вас да одговорите на следећа питања процењујући тачност тврдње, односно степен присутности, као и важност датог исказа, по следећој скали:

ВАЖНО

- 1- неважно
- 2- мало важно
- 3- важно
- 4- врло важно

ТАЧНО/ПРИСУТНО

- 1- нетачно/ није присутно
- 2- у мањој мери тачно/присутно
- 3- у већој мери тачно/присутно
- 4 – тачно/присутно у потпуности

ВАЖНО					ТВРДЊА/ ИСКАЗ	ТАЧНО				
%						%				
1	2	3	4	Средња оцена		1	2	3	4	Средња оцена
0	0	26,47	73,53	3,74	Упознат/а сам са садржајем Правилника о безбедности и сигурности ученика у школи.	5,88	23,53	32,35	38,24	3,03
0	11,76	38,24	50	3,38	Моје обавезе као родитеља су јасно и прецизно дефинисане Правилником.	8,82	14,71	38,24	38,24	3,06
0	0	11,76	88,24	3,88	Сматрам да је моје дете сигурно и безбедно у школи.	5,88	29,41	38,24	26,47	2,85
0	0	5,88	94,12	3,94	Школа брзо и ефикасно реагује на новонастале проблеме везане за сигурност и безбедност ученика у школи.	5,88	8,82	58,82	26,47	3,06
2,94	0	23,53	73,53	3,68	Школа ме информиса о предузетим мерама поводом мојих приговора.	5,88	14,71	47,06	32,35	3,06
2,94	2,94	26,47	67,65	3,59	Као родитељ учествујем у анализи примене Правилника о сигурности и безбедности ученика.	20,59	26,47	32,35	20,59	2,53
0	0	20,59	79,41	3,79	Спреман/на сам да отворено разговарам са компетентним особама о здравственим, емоционалним или социјалним потребама/проблемима свога детета.	0	2,94	14,71	82,35	3,79
0	0	8,82	91,18	3,91	Имам добру сарадњу са одељењским старешином и стручном службом у праћењу развоја мог детета.	0	5,88	14,71	79,41	3,74
3,13	3,13	9,38	84,38	3,75	У школи се поштује приватност и поверљивост информација о потребама/проблемима мог детета.	2,94	0	23,53	73,53	3,68
0	0	8,82	91,18	3,91	Са својим дететом отворено разговарам о појавама крађе, пушења, узимања дроге, различитих врста малтретирања и узнемиравања у школи.	0	0	14,71	85,29	3,85
0	0	5,88	94,12	3,94	Подстичем своје дете да брине о свом здрављу и подржавам акције по питању промовисања здравог живота младих.	0	0	15,63	84,38	3,84
0	11,76	14,71	73,53	3,62	Учествујем у школским акцијама за пружање помоћи ученицима/породицама ученика.	2,94	2,94	50	44,12	3,35
Укупна средња оцена:				3,76		Укупна средња оцена:				3,32

Чланови Савета родитеља процењивали су тачност и важност исказа који су се односили на безбедност ученика, спремност родитеља на сарадњу са школом по питању безбедности и о личном учешћу и ангажовању када је у питању безбедност деце. Анализом података из упитника дошли смо до сазнања да је за родитеље најважније да „школа брзо и ефикасно реагује на новонастале проблеме везане за сигурност и безбедност ученика у школи“. 3,94 је средња оцена ове тврдње. 47% родитеља сматра да не учествују у анализи примене правилника о сигурности и безбедности ученика. Највећу средњу оцену 3,85 и 3,84 добили смо код тврдњи које се односе на лично ангажовање родитеља у васпитању своје деце.

Друго подручје вредновања у оквиру области Подршка ученицима је Подршка учењу.

Показатељи које смо сагледавали су:

-Квалитет понуђених програма за подршку ученицима у процесу учења;

-Напредовање и успех ученика;

-Стручна помоћ наставницима у пружању подршке ученицима.

На часовима одељењске заједнице одељењима петог разреда школски педагог је ученике упућивала на Методе и технике успешног учења. У оквиру часова редовне наставе предметни наставници су упућивали ученике у технике учења. Организовањем помоћи бољих ученика слабијим било је присутно али не у довољној мери. Како би се идентификовали ученици којима је помоћ у учењу неопходна школски психолог је извршила посету часовима допунске наставе од првог до четвртог разреда. На тим часовима утврђене су индивидуалне потребе ученика и начин пружања помоћи у циљу превазилажења неуспеха уз помоћ и ангажовање дефектолога. Школа разрађује и реализује програме за подршку у процесу учења за децу са посебним потребама. Постигнућа и успех ученика се систематски прате и на основу тога се утврђује напредовање ученика у учењу. Напредовање и успех ученика се похваљује и награђује.

Документација која је била на увиду:

- програми за подршку ученицима у процесу учења од првог до четвртог разреда

-планови допунске и додатне наставе;

-планови индивидуализације;

-планови – месечни и годишњи планови рада наставника;

-белешке о напредовању и постигнућима ученика (педагошке свеске);

-записници стручних већа и Наставничког већа.

**УПИТНИК ЗА УЧЕНИКЕ
ПОДРШКА УЧЕЊУ**

Молимо вас да одговорите на следећа питања процењујући тачност тврдње, односно степен присутности, као и важност датог исказа, по следећој скали:

ВАЖНО

- 1- неважно
- 2- мало важно
- 3- важно
- 4- врло важно

ТАЧНО/ПРИСУТНО

- 1- нетачно/ није присутно
- 2- у мањој мери тачно/присутно
- 3- у већој мери тачно/присутно
- 4 – тачно/присутно у потпуности

ВАЖНО %					ТВРДЊА/ ИСКАЗ	ТАЧНО %					
1	2	3	4	Средња оцена		1	2	3	4	Средња оцена	
7,80	4,26	20,57	67,38	3,48	У школи нас уче како да учимо (упућују нас у разне технике учења).	12,06	17,73	34,04	36,17	2,94	
9,93	12,77	39,01	38,30	3,06	Успешни и мање успешни ученици добијају различите задатке.	8,51	24,11	31,21	36,17	2,95	
2,13	11,35	34,75	51,77	3,36	Наставници нас организују тако да успешни ученици помажу ученицима који спорије напредују.	4,96	23,40	34,04	37,59	3,04	
4,26	9,22	31,91	54,61	3,37	Наставници помажу ученицима који спорије напредују ван редовне наставе (кроз допунску наставу и сл.)	4,96	3,55	34,75	56,74	3,43	
7,80	7,80	39,01	45,39	3,22	Талентованим ученицима су омогућени посебни облици рада ван редовне наставе (кроз додатну наставу, секције, истраживачки рад и сл.)	6,38	7,80	31,21	54,61	3,34	
18,44	18,44	20,57	42,55	2,87	Ученици се не досађују на часу.	32,62	24,82	16,31	26,24	2,36	
12,06	25,53	24,82	37,59	2,88	На часу могу радити онолико брзо колико желим.	20,57	32,62	26,24	20,57	2,47	
6,38	8,51	42,55	42,55	3,21	Не учим само из уџбеника и бележака већ користим и друге изворе информација (књиге, часописе, интернет...)	14,18	11,35	41,84	32,62	2,93	
6,38	12,77	26,95	53,90	3,28	Када имам проблема у учењу у школи, могу да добијем савете како да то превазиђем.	9,93	15,60	29,08	45,39	3,10	
11,35	17,02	32,62	39,01	2,99	Знам кад неки ученик наше школе постигне добре резултате на такмичењу или неком конкурсу и сл.	7,09	12,77	36,88	43,26	3,16	
13,48	18,44	25,53	42,55	2,97	Умем да пратим и проценим сопствено напредовање и остварене резултате.	14,89	24,11	23,40	37,59	2,84	
Укупна средња оцена:					3,15	Укупна средња оцена:					2,96

Чланови тима за вредновање и самовредновање анкетирали су ученике од петог до осмог разреда и то одељења 5/3, 5/4, 5/5, 6/6, 7/3, 7/4, 7/5 укупно 155 ученика.

Највеће средња оцена када је тачност или присутност у питању су код тврдњи „наставници нас организују тако да успешни ученици помажу ученицима који спорије напредују“ (3,04); „наставници помажу ученицима који спорије напредују“

ван редовне наставе (кроз допунску наставу и слично)“, (3,43); „талентованим ученицима су омогућени посебни облици рада ван редовне наставе (кроз додатну наставу, секције итд.)“(3,34). Најмања средња оцена је код тврдње „ученици се не досађују на часу“ (2,36), „на часу могу радити онолико брзо колико желим“ (2,47), „умем да пратим и проценим сопствено напредовање и остварене резултате“, (2,84).

Укупна средња оцена овог подручја вредновања Подршка учењу је 2,96. Подршка учењу је важан део школског система а школа је кроз низ активности и пројеката водила бригу о ученицима и пружала адекватну подршку учењу.

Подручје вредновања Лични и социјални развој

За ово подручје вредновања показатељи су:

1. Подстицање позитивних ставова и развој социјалних вештина код ученика
2. Подстицање и неговање демократског духа и ученичких иницијатива и активности

Увидом у документацију установљено је да постоји Правилник о понашању ученика и запослених у школи као и евиденција о:

- реализованим акцијама за подстицање позитивне социјалне климе у школи;
- реализованим акцијама за подстицање одговорности ученика;
- начину промовисања позитивног понашања и успеха ученика;
- начину реаговања и мерама за сузбијање неприхватљивог понашања ученика.

2.Када говоримо о другом показатељу за подручје вредновања Лични и социјални развој, увидом у документацију уочили смо да нема разрађеног програма упознавања ученика са декларацијом Уједињених нација о правима детета и брошуре о школским активностима. Постоји евиденција о раду ученичких организација, о активностима које су иницирали ученици, о промовисању акција и активности на иницијативу ученика, као и Програм школских приредби и манифестација.

Да би што објективније вредновали ово подручје користили смо упитнике за ученике и наставнике. У упитницима као и до сада понуђене су тврдње које су ученици и наставници процењивали од 1 до 4 и на тај начин дали допринос самовредновању.

**УПИТНИК ЗА НАСТАВНИКЕ
ЛИЧНИ И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ**

Молимо вас да одговорите на следећа питања процењујући тачност тврдње, односно степен присутности, као и важност датог исказа, по следећој скали:

ВАЖНО

- 1- неважно
- 2- мало важно
- 3- важно
- 4- врло важно

ТАЧНО/ПРИСУТНО

- 1- нетачно/ није присутно
- 2- у мањој мери тачно/присутно
- 3- у већој мери тачно/присутно
- 4 – тачно/присутно у потпуности

ВАЖНО					ТВРДЊА/ ИСКАЗ	ТАЧНО				
%						%				
1	2	3	4	Средња оцена	1	2	3	4	Средња оцена	
1,35	2,70	8,11	87,84	3,82	Свестан/на сам да је школа место где мора да се негује позитивна социјална клима.	0	6,76	16,22	77,03	3,70
1,35	0	21,62	77,03	3,74	Сви у школи се подстичу на толеранцију, узајамно уважавање, поштовање, сарадњу, бригу о другима.	2,70	6,76	37,84	52,70	3,41
1,35	0	10,81	87,84	3,85	Свестан/на сам да је моје понашање пример ученицима, родитељима и колегама.	0	0	14,86	85,14	3,85
1,33	1,33	12	85,33	3,81	Код ученика развијам одговорност за учење.	0	5,41	10,81	83,78	3,78
1,33	1,33	8	89,33	3,85	Код ученика развијам одговорност за поступке.	0	4,05	12,16	83,78	3,80
1,49	0	14,93	83,58	3,81	Ученике подстичем на бригу о људима.	0	4,05	13,51	82,43	3,78
1,35	1,35	16,22	81,08	3,77	Код ученика развијам сарадничке односе.	0	2,70	28,38	68,92	3,66
1,35	0	17,57	81,08	3,78	Ученике подстичем да самостално и објективно доносе закључке и судове узимајући у обзир чињенице и извор информација.	0	4,05	20,27	75,68	3,72
1,35	1,35	10,81	86,49	3,82	Редовно користим прилику за похвалу и признање позитивних поступака и успеха ученика.	0	0	18,92	81,08	3,81
1,35	4,05	39,19	55,41	3,49	Ученике упозоравам на значај оснивања и укључивања у рад ученичких организација.	1,35	6,76	40,54	51,35	3,42
1,35	4,05	45,95	48,65	3,42	Ученике подстичем да организовано учествују у одлучивању по питањима која се непосредно тичу њих самих.	1,35	8,11	47,30	43,24	3,32
1,35	1,35	24,32	72,97	3,69	Ученике упозоравам на значај познавања њихових права и подстичем их да се упознају с Повељом дечјих права УН.	0	4,05	28,38	67,57	3,64
1,35	1,35	16,22	81,08	3,77	Подстичем ученике да открију и развијају своје таленте учествујући у понуђеним ваннаставним активностима.	0	1,35	14,86	83,78	3,82
1,33	5,33	20	73,33	3,65	Сваке године сам задужен/а за бар једну ваннаставну активност.	1,35	4,05	17,57	77,03	3,70
1,35	1,35	24,32	72,97	3,69	Подржавам ученике и помажем им да организују различите врсте културних, музичких, спортских и сличних активности.	0	1,35	32,43	66,22	3,65
Укупна средња оцена:				3,73		Укупна средња оцена:				3,67

У упитнику за наставнике понуђено је 15 тврдњи и приликом процене није било значајних одступања када је у питању важност а и степен присутности датих тврдњи. Највећу средњу оцену по важности а и тачности има тврдња „свестан сам да је моје понашање пример ученицима, родитељима и колегама“, 3,85. Најнижа средња оцена по важности и тачности приликом процене од стране наставника је „ученике подстичем да организовано учествују у одлучивањима по питањима која се непосредно тичу њих самих (3,42 по важности, 3,32 по степену присутности).

**УПИТНИК ЗА УЧЕНИКЕ
ЛИЧНИ И СОЦИЈАЛНИ РАЗВОЈ**

Молимо вас да одговорите на следећа питања процењујући тачност тврдње, односно степен присутности, као и важност датог исказа, по следећој скали:

ВАЖНО

- 1- неважно
- 2- мало важно
- 3- важно
- 4- врло важно

ТАЧНО/ПРИСУТНО

- 1- нетачно/ није присутно
- 2- у мањој мери тачно/присутно
- 3- у већој мери тачно/присутно
- 4 – тачно/присутно у потпуности

ВАЖНО %					ТВРДЊА/ ИСКАЗ	ТАЧНО %				
1	2	3	4	Средња оцена		1	2	3	4	Средња оцена
8,70	11,80	36,02	43,48	3,14	Понашање наставника у школи, међусобно и у односу са ученицима, јесте уз узајамно уважавање.	9,32	15,53	31,68	43,48	3,09
1,24	6,21	27,33	65,22	3,57	У школи нас уче да имамо поверења у сопствено знање и способности.	3,11	9,32	31,06	56,52	3,41
7,45	13,04	21,74	57,76	3,30	У школи нас уче да будемо одговорни за учење.	14,29	16,77	21,74	47,20	3,02
0	3,11	32,30	64,60	3,61	У школи нас уче да будемо одговорни за своје поступке.	2,48	6,83	32,30	58,39	3,47
13,04	18,63	34,16	34,16	2,89	У школи нас подстичу да бринемо о људима.	18,63	23,60	30,43	27,33	2,66
8,70	13,66	26,09	51,55	3,20	У школи нас уче да бринемо о природи и да је чувано.	10,43	19,02	34,36	36,20	2,96
4,97	5,59	31,68	57,76	3,42	У школи нас подстичу на међусобну толеранцију.	5,59	9,94	40,99	73,48	3,22
1,24	6,83	39,13	52,80	3,43	У школи нас наводе на поштовање различитости.	4,35	11,80	34,78	49,07	3,29
8,70	16,77	27,95	46,58	3,12	У школи се негују и подстичу сараднички односи.	14,29	19,25	32,92	33,54	2,86
7,45	15,53	22,98	54,04	3,24	У школи нас подстичу да самостално и објективно доносимо закључке и судове узимајући у обзир чињенице и извор информација.	10,56	20,50	32,92	36,02	2,94
9,32	15,53	29,19	45,96	3,12	У школи се редовно похваљују позитивни поступци и успех ученика.	10,56	19,88	34,78	34,78	2,94
3,73	6,83	30,43	59,01	3,45	Сваки мој позитиван поступак наилази на одобравање, како наставника тако и ученика.	5,59	9,94	51,55	32,92	3,12
8,70	14,29	22,98	54,04	3,22	О недопустивом понашању ученика у школи, као што је агресивност, нетрпељивост, нетолеранција, неуважавање и слично, отворено се разговара.	14,29	25,47	29,19	31,06	2,77
7,45	16,77	27,95	47,83	3,16	Ученици су преко својих организација укључени у решавање проблема недопустивог понашања ученика у школи, као што је агресивност, нетрпељивост, нетолеранција, неуважавање и слично.	12,42	20,50	39,75	27,33	2,82
4,35	8,70	38,51	48,45	3,31	Укључен/а сам у рад бар једне ученичке организације у школи.	4,97	17,39	42,24	35,40	3,08
8,70	8,70	47,83	34,78	3,09	Свестан/а сам значаја укључивања у рад ученичких организација.	8,70	11,80	47,83	31,68	3,02

6,83	16,77	32,92	43,48	3,13	Упознат/а сам с Декларацијом Ун о правима детета (Повељом дечјих права).	9,32	16,15	43,48	31,06	2,96
19,21	21,85	31,13	27,81	2,68	Ученици су у могућности да организовано учествују у одлучивању по питањима која се непосредно тичу њих самих.	19,25	29,19	30,43	21,12	2,53
3,11	8,07	36,65	52,17	3,38	Укључен/а сам у бар једну ваннаставну активност у школи.	4,35	6,21	47,20	42,24	3,27
6,83	10,56	41,61	40,99	3,17	Учествовање у ваннаставним активностима ми омогућује да задовољим своја интересовања и развијам своје таленте.	6,21	16,77	43,48	33,54	3,04
3,73	9,94	28,57	57,76	3,40	Наше иницијативе и предлози се разматрају озбиљно на наставничким већима.	10,56	15,53	36,65	37,27	3,01
5,59	10,56	30,43	53,42	3,32	Наше иницијативе и предлози се често усвајају усвајају, односно омогућава нам се и помаже да их реализујемо.	11,18	14,91	37,89	36,02	2,99
Укупна средња оцена:				3,25		Укупна средња оцена:				3,02

У упитнику за ученике понуђене су 22 тврдње и радили су га ученици 5/6, 5/8, 6/1, 6/3, 6/7, 7/1, 7/6 одељења укупно 162 ученика.

По извештајима чланова школског тима у петом разреду где је узорак био 50 ученика, већина ученика сматра да су тврдње које су понуђене важне и врло важне а и присутне у већој мери и у потпуности. Одступања су уочена код тврдње број 13 која се односи на недопустиво понашање ученика као што је агресивност, нетолеранција, нетрпељивост, где једна трећина испитаника сматра да се о томе не разговара. Тврдњу да су ученици у могућности да организовано учествују у одлучивању по питањима које се тичу њих самих 55% ученика сматра нетачно, односно да није присутна. Ова процена је очекивана у петом разреду јер од шестог разреда ученици ће добити прилику да учествују у раду ученичких организација. 25% испитаних ученика у петом разреду није упознато са декларацијом Уједињених нација о правима детета. У шестом и седмом разреду након обраде података чланови школског тима су издвојили тврдње на које треба обратити пажњу када је процена њихове присутности у питању. То су такође тврдње број 13 и 18 као у петом разреду, с тим што су у шестом и седмом разреду тврдње које су се односиле на бригу о људима, подстицање сарадничких односа, реализовање ученичких идеја, процењене као присутне у мањој мери и никако. По процени тачности и важности понуђених тврдњи на школском нивоу средња оцена важности је 3,25, а присутности 3,02. Највећу средњу оцену има тврдња „у школи нас уче да будемо одговорни за своје поступке“ 3,47 по присутности, а најмања средња оцена је код тврдње број 18 „ученици су у могућности да организовано учествују у одлучивању по питањима која се непосредно тичу њих самих“ 2,53.

Тврдње код којих смо уочили веће неслагање у процени наставника и ученика су следеће:

-ученике подстичем на бригу о људима; -наставници 3,78;	-у школи нас подстичу да бринемо о људима; ученици 2,66;
-редовно користим прилику за похвалу и признање позитивних поступака и успеха ученика; -наставници 3,81;	-у школи се редовно похваљују позитивни поступци и успех ученика; -ученици 2,94;
-ученике упозоравам на значај познавања њихових права и подстичем да се упознају са повељом УН; -наставници 3,64.	-упознат сам са декларацијом УН о правим детета; -ученици 2,96.

Подручје вредновања Брига о ученицима
Ниво остварености 3.

Области које могу послужити као пример добре праксе:

- Школа има Правилник о безбедности ученика, Програм за заштиту деце од насиља. Вршњачки тим својим активностима доприноси превенцији насиља. Школа има добру сарадњу са институцијама које се баве децом и брину за њих и њихову безбедност. Можемо закључити да се у школи поштују приватност и поверљивост информација.

Области на задовољавајућем нивоу:

- Родитељи су упознати са Правилником о безбедности ученика;
- Школа редовно информише родитеље по питању приговора.

Области које треба унапредити:

- Сигурност и безбедност ученика у школи редовније анализирати притом укључити све запослене;
- Да би родитељи били више укључени у дешавања у школи када је у питању безбедност ученика, потребно је заинтересоване родитеље укључити у Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања.

Подручје вредновања Подршка учењу
Ниво остварености 3.

Примери добре праксе:

- Планови рада наставника;
- Помоћ ученицима који слабије напредују (допунска настава, рад са дефектолозима, педагошким асистентом);
- Добро организована додатна настава, секције;
- Постигнућа ученика се системски прате, анализирају сходно томе утврђују се потребе ученика;

Области на задовољавајућем нивоу:

- Информисаност ученика о постигнутим резултатима на такмичењима;
- Упућивање ученика у различите технике учења;

- Процедура за идентификовање ученика са посебним потребама.

Области које треба унапредити:

- Унапредити наставу применом различитих облика и метода рада;
- Унапредити евиденцију о праћењу идентификованих ученика којима је неопходна помоћ и подршка;
- Унапредити евиденцију о ученицима који постижу изузетне резултате у учењу у школи и ван школске установе.

Подручје вредновања Лични и социјални развој.

Ниво остварености 3.

Примери добре праксе:

- Евиденција о реализованим акцијама за подстицање позитивне климе;
- Програм школских приредби и манифестација;
- Пружање помоћи ученицима из осетљивих група.

Области које су на задовољавајућем нивоу:

- Подстицање и развијање сарадничких односа код ученика;
- Рад на сузбијању неприхватљивих облика понашања;
- Праћење социјалног развоја ученика.

Области које треба унапредити:

- Разрадити програм упознавања ученика са повељом УН – права детета;
- Подстицати ученике на бригу о људима;
- Кроз ученичке организације подстицати ученике да организовано учествују у одлучивању по питањима која се њих тичу.

Лични и социјални развој веома је присутан у васпитно-образовном систему, али треба побољшати учешће ученика у одлучивању и решавању њима важних питања и наравно развијати свест о хуманости која омогућава позитиван однос према људским вредностима и поштовање личности сваке особе.